

מדינת ישראל
בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

ערר (י-ם) 4817-17

בית הדין לעררים בית דין ירושלים
בפני כב' הדיין חלבגה אילן

העוררים:

1. פלוני
2. פלוני
3. פלוני
4. פלוני
5. פלוני
6. פלוני
7. פלוני

ע"י עו"ד קדרון

נ ג ד

המשיב:
משרד הפנים - רשות האוכלוסין וההגירה
ע"י הלשכה המשפטית

פסק דין

לפני ערר אשר עניינו אי מתן מענה לבקשות העוררים למקלט מדיני. העוררים עותרים למתן סעדים לפיהם יורה בית הדין למשיב על מתן החלטה בבקשות וכן ליתן לעוררים רישיון ישיבה ארעי מסוג א/5 עד למתן החלטה בבקשותיהם למקלט מדיני.

רקע עובדתי בתמצית

עורר 1

העורר הינו אזרח סודן יוצא חבל דרפור יליד שנת 1975. העורר הסתנן לישראל בשנת 2008, נעצר והוצאו נגדו צווי משמורת והרחקה. בהמשך שוחרר ממשמורת. הלה פנה במהלך שנת 2008 לנציבות האו"ם לפליטים בבקשת מקלט. בחודש אפריל 2014 פנה העורר ליחידת הטיפול במבקשי מקלט במשיב והגיש בקשה פרטנית למקלט מדיני. במסגרת בחינת הבקשה למקלט מדיני נערך לעורר ריאיון וטרם ניתנה החלטת המשיב.

מדינת ישראל
בית הדין לערדים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

עודר 2

העורר אזרח סודן יוצא חבל דרפור יליד 1974. העורר הסתגן לישראל בשנת 2009 נעצר על ידי כוחות הצבא בגבול והוצאו נגדו צווי משמורת והרחקה. בהמשך שוחרר ממשמורת. העורר הגיש בקשה למקלט מדיני בראשית שנת 2015. במסגרת בחינת בקשתו נערך לו ראיון באותה שנה ואולם טרם ניתנה החלטה בבקשה.

עודר 3

העורר הינו אזרח סודן יוצא חבל דרפור יליד שנת 1977. העורר הסתגן לישראל בשנת 2008 ובמהלך אותה שנה פנה בבקשה למקלט מדיני לנציבות האו"ם לפליטים, כן פנה בשנית למשיב בבקשה למקלט מדיני. במסגרת בחינת בקשתו נערך לו ראיון עוד בחודש ספטמבר 2014 ואולם טרם ניתנה החלטה בבקשה.

עודר 4

העורר אזרח סודן יוצא חבל דרפור יליד שנת 1988 ואשר הסתגן לישראל בשנת 2010. העורר הגיש בקשה למקלט מדיני בשנת 2014 ורק כעבור שנתיים ימים נערך לו ראיון במסגרת בחינת בקשתו זו וטרם ניתנה החלטה בה.

עודר 5

העורר אזרח סודן יוצא חבל דרפור יליד שנת 1976 ואשר הסתגן לישראל בשנת 2008. העורר פנה במהלך אותה שנה לנציבות האו"ם לפליטים בבקשה למקלט מדיני. העורר פנה בשנית במהלך חודש מאי 2013 והפעם למשיב בבקשה למקלט מדיני. במסגרת בחינת בקשתו נערך לו ראיון בחודש יוני 2014 וטרם ניתנה החלטה בבקשתו.

עודר 6

העורר אזרח סודן יוצא חבל דרפור יליד שנת 1982 ואשר הסתגן לישראל בשנת 2008. במהלך אותה שנה פנה לנציבות האו"ם לפליטים בבקשה למקלט מדיני. במסגרת בחינת בקשתו נערך לו ראיון ביום 23.3.2014 וטרם ניתנה החלטה בבקשתו.

עודר 7

העורר אזרח סודן יוצא חבל דרפור יליד שנת 1982 ואשר הסתגן לישראל במהלך שנת 2010. העורר הגיש בקשה למקלט מדיני במהלך שהותו במתקן שהייה "תולות" בין השנים 2014-2015 ואולם טרם ניתנה בה החלטה.

העוררים מלינים על התנהלות המשיב בעניינם באי מתן מענה בבקשתם למקלט מדיני הלוקה במחדל קשה וכן על השלכות השיהוי עליהם בחלוף זמן כה רב.

המשיב לא טרח להגיש כתב תשובה ואף לא התייצב מי מטעמו לדיון שהתקיים ביום 6.3.2018 מחמת שביתה אשר הוכרזה בלשכה המשפטית. בהחלטה מאותו יום הוריתי על קיום דיון לגוף הערר שכן אין בטעם של קיום שביתה כדי להוות טעם שבדין לדחיית הדיון.

מדינת ישראל בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

דיון והכרעה

עניינם של העררים זהה והוא נסוב כאמור במחדל המשיב באי מתן החלטה בקשות העוררים למקלט מדיני. איש איש מן העוררים הגיש בקשה למקלט מדיני במועדים כמפורט לעיל בפסקת "רקע עובדתי בתמצית" ובחלוף מספר שנים מאז הגשתן ואף כי נערך להם ראיון במסגרת בחינת עניינם טרם ניתנה החלטה המשיב ומכאן דבר הערר זנן למוטן סעדים כמפורט ברישא דלעיל לפסק הדין.

על רשות ציבורית לפעול בסבירות אשר משמעה גם עמידה בלוח זמנים סביר (ר' בג"ץ 6300/93 המכון להכשרת טוענות בית הדין נ' השר לענייני דתות ואח' (10.8.94)). על הרשות המינהלית להפעיל סמכותה בתוך פרק זמן סביר ואי עשותה כן מהווה עילה לביקורת שיפוטית (ר' ספרו של י.זמיר הסמכות המינהלית (ירושלים, תשנ"ו) כרך ב' (עמ' 704 ו-717).

אין דעתי נוחה מהתנהלות המשיב באי מתן החלטה בבקשות העוררים למקלט מדיני עד כה, שעה שבקשות למקלט מדיני הוגשו לפני מספר שנים. אי מתן החלטה המשיב עד עתה חורג מכל אמת מידה של סבירות וכי התנהלות דברים זו מצד המשיב לוקה בשיהוי כבד שאין הדעת סובלתו. לעניין זה התייחסה כבוד הנשיאה השופטת (דימ) מ.נאור במסגרת בג"ץ 8665/14 טשומה נגה דסטה נגד כנסת ישראל בהאי ליטנא:

"נוכח התנהלותה זו של המדינה לגבי נתיני סודן ואריתריאה, נראה כי נתינים אלה לכודים במצב מתמשך ובלתי אפשרי של ערפל נורמטיבי בנוגע למעמדם על כל ההשלכות הקשות הנובעות מכך לגבי זכויותיהם (ראו והשוו: חוות דעתי בעע"מ 8908/11 אספו נ' משרד הפנים (פורסם בנבו) (17.7.2012)). זאת, משום שמחד גיסא הם אינם מורחקים ישירות לארצם בשל קשיים מעשיים (צפון סודן) או בשל המצב השורר באותה ארץ ועקרון ה- (Non-Refulement) (אריתריאה), אך מאידך גיסא המדינה אינה מחליטה בתוך זמן סביר בבקשות המקלט שהגישו ולכשהיא דנה בהן לבסוף היא אינה מאשרת אלא אחוז אפסי מתוכן ונתון זה מעורר, כאמור, סימני שאלה נוכח שיעורי אישור בקשות המקלט של נתינים דומים בעולם."

תפקיד בית הדין המקיים ביקורת שיפוטית על החלטות המשיב במסגרת סמכותו בהתאם להוראות סעיף 13 כ"ג לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב - 1952 "לבחון את תקינות המעשה המינהלי ולוודא שהסמכות הופעלה על ידי הרשות בגדרי סמכותה, משיקולים ענייניים ובמתחם הסבירות הפתוח לפנייה" (עע"מ 9018/04 סאלם מונא ואח' נ' משרד הפנים). בית המשפט המנהלי אינו שם עצמו בנעלי הרשות המנהלית, לא אמור לבצע במקומה את מטלותיה, ואל לו להעמיד את שיקול דעתו תחת שיקול דעתה (עע"מ 9018/04 לעיל). מחד גיסא, התנהלות המשיב באי מתן החלטה בבקשות העוררים למקלט מדיני עד כה כמפורט לעיל לוקה בפגם מהותי אשר אין מנוס מהתערבות בית הדין. אולם מאידך גיסא, מתן הסעד לפיו יורה בית הדין על מתן רישיון מסוג א/5 הינו מתן הסעד המלא עת מוכר אדם כפליט (סעיף 7.ו. לנוהל מבקשי מקלט) שעה שבענייננו טרם הושלם הליך הבחינה של הבקשות למקלט מדיני וניתנה החלטה בה. לאחר ששקלתי מצב דברים זה והנתונים דלעיל וכן ערכתי איזון בין כל אלה אני מוצא להורות כי עד למועד מתן החלטה המשיב תונפק לעוררים אשרה מסוג ב/1 למשך שלושה חודשים מהיום וככל שעד לתום מועד זה טרם תינתן החלטה המשיב בבקשות העוררים למקלט מדיני כי אז יונפק להם רישיון ישיבה ארעי מסוג א/5 עד למועד מתן החלטה.

מדינת ישראל
בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

המשיב יישא בהוצאות העררים בסכום של 4,000 ₪.

ניתן היום, 6 מאי 2018, כ"ח אייר תשע"ח, בהעדר הצדדים.

10-א-10
חלבה אילן, דיין
בית הדין לעררים